

Sygn. akt I NKRS 131/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Krzysztof Wiak (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania P. D. G.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 22 września 2021 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 392 ,

z udziałem Z. J. K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 12 kwietnia 2022 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: Rada lub KRS) z 22 września 2021 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 392, Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej został przedstawiony wniosek o powołanie Z. J. K. (dalej: uczestnik postępowania)

do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej. Tą samą uchwałą KRS nie przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie m.in. P. D. G. (dalej: odwołujący się) do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej.

W uzasadnieniu powyższej uchwały wskazano, że zespół oceniający dokonując rekomendacji uczestnika postępowania uwzględnił posiadane przez niego wieloletnie, bogate doświadczenie zawodowe i życiowe, zdobyte podczas orzekania w sądzie rejonowym, w sądzie okręgowym, a od maja 2001 r. - w Sądzie Apelacyjnym w [...]. Wzięto również pod uwagę, że pełni on funkcję wizytatora w sprawach karnych, jest zaangażowany w szkolenie sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych oraz aplikantów sędziowskich jako wykładowca w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury w K., a także jest autorem kilku publikacji naukowych. Zespół miał także na uwadze to, że uczestnik postępowania bardzo dobrze zaprezentował się podczas autoprezentacji. Zespół oceniający kierował się kryteriami, wymienionymi w art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2021, poz. 269, dalej: u.KRS) i uwzględnił doświadczenie zawodowe kandydatów, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia.

W dalszej części uzasadnienia wskazano, że wprawdzie wszyscy kandydaci biorący udział w postępowaniu nominacyjnym posiadali odpowiednie kwalifikacje do ubiegania się o stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, jednak w ocenie Rady to właśnie uczestnik postępowania posiada kwalifikacje merytoryczne oraz wieloletnie, bogate doświadczenie zawodowe i życiowe, które dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej. Rada uwzględniła, że wybrany kandydat posiada najdłuższe doświadczenie orzecznicze, w tym na szczeblu sądu apelacyjnego - w Sądzie Apelacyjnym w [...] orzeka on już ponad 20 lat, a od ponad 11 lat w wydziale karnym tego Sądu. Rada uznała, że dotychczasowy, różnorodny przebieg ścieżki zawodowej przemawia za wyborem uczestnika postępowania. Zdaniem KRS, wiedza teoretyczna i praktyczna, jaką posiada rekomendowany kandydat, w połączeniu z jego wieloletnim doświadczeniem orzeczniczym, zdobytym przez

niego na wszystkich szczeblach sądownictwa powszechnego, a także stałe podnoszenie kwalifikacji, działalność publikacyjna, edukacyjna i szkoleniowa są odpowiednie do pełnienia obowiązków orzeczniczych sędziego Sądu Najwyższego. W konkluzji Rada stwierdziła, że uczestnik postępowania wypełnia wszystkie, oceniane łącznie, kryteria wyboru w najwyższym stopniu, co uzasadnia przedstawienie wniosku o jego powołanie.

Odwołanie od powyższej uchwały złożył pełnomocnik odwołującego się. W piśmie z 5 listopada 2021 r. zaskarżył ją w części, to jest w zakresie:

1. punktu I - przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej uczestnika postępowania - w całości;
2. punktu II - nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia tego urzędu odwołującego się - w tej części.

Odwołujący się zaskarżonej uchwale zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS), w postaci:

1. art. 41 u.KRS w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2. z art. 37 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 31 § 1-3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. 2021, poz. 154, dalej: u.SN) poprzez wadliwe przyjęcie, że w następstwie obwieszczenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 19 kwietnia 2021 r. o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym (M.P. 2021, poz. 392) doszło do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, co skutkowało przeprowadzeniem przez Radę tego postępowania oraz podjęciem w nim merytorycznej uchwały, gdy tymczasem obwieszczenie - z uwagi na brak kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów przewidzianej w art. 144 ust. 2 Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz. 483 ze zm.) - było nieważne, wobec czego nie doszło do skutecznego wszczęcia postępowania przed Radą w niniejszej sprawie, a w efekcie podjęcie w tym postępowaniu uchwały merytorycznej, przewidzianej w art. 37 ust. 1 u.KRS było niedopuszczalne, co czyniło koniecznym umorzenie przez Radę tego postępowania na zasadzie art. 41 u.KRS, do czego wadliwie nie doszło;

2. art. 21 ust. 1 i 2 u.KRS w zw. z art. 31 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 34 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 2-4 oraz § 19 ust. 1-8 załącznika do uchwały KRS nr [...] z 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu KRS, poprzez błędne przyjęcie, że doszło do skutecznego przyjęcia stanowisk zespołów oraz podjęcia uchwały, gdy tymczasem Rada (a w ślad za tym zespoły) nie była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu uchwały.

3. obrazę prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS), w postaci:

1. art. 144 ust. 1-3 Konstytucji RP w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a u.SN w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS, poprzez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że obwieszczenie nie wymagało do swej ważności kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, co doprowadziło do skorzystania przez Radę z kompetencji przewidzianych dla niej w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS, podczas gdy dokonując prawidłowej wykładni, jasnym jest, że nie doszło w ogóle do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, które pozwalałoby Radzie na realizację jej kompetencji wynikających z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS do podjęcia merytorycznej uchwały przewidzianej w art. 37 ust. 1 u.KRS;

2. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1-3, z art. 11d ust. 1-5, z art. 21 ust. 1 i 2, z art. 33 ust. 1, z art. 34 ust. 1 i z art. 37 ust. 1 u.KRS w zw. z § 12 oraz § 19 ust. 1-8 Regulaminu KRS, poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie zaskarżonej uchwały przez Radę, która była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP oraz wyżej wskazanymi przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu

i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu zaskarżonej uchwały;

3. art. 19 ust. 1 zdanie 2 w zw. z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej w związku z art. 6 § 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności zawartej 4 listopada 1950 r. w Rzymie, poprzez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że nie zostaje naruszona zasada państwa prawnego, zasada pewności prawa, zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań oraz standard niezawisłości sędziów wymagany dla zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w sprawach unijnych, gdy sędziowie Sądu Najwyższego, będącego sądem, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego w rozumieniu art. 267 ust. 3 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej z 25 marca 1957 r., powoływani są na wniosek KRS, której członków (sędziów) wybiera Sejm spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej 25 sędziów lub co najmniej 2 tys. obywateli, przy czym ostateczna lista kandydatów, którą zbiorczo zatwierdza Sejm, jest ustalana wcześniej przez komisję sejmową, gdy tymczasem prawidłowa wykładnia powyższych przepisów, determinująca również interpretację oraz stosowanie prawa krajowego, powinna być taka, że opisany wyżej sposób kształtowania Rady zwiększa wpływ Parlamentu na jej działalność oraz wpływa niekorzystnie na jej niezależność, w związku z czym skład Sądu Najwyższego powołany z udziałem tak ukształtowanej Rady nie spełnia warunku dotyczącego niezawisłości sądu, jak wymaga tego art. 19 ust. 1 zdanie 2 w zw. z art. 2 TUE oraz art. 47 KPP.

Odwołujący się wniosk o:

1. uchylenie zaskarżonej uchwały w zaskarżonej części oraz umorzenie poprzedzającego jej wydanie postępowania (art. 398¹⁹ zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS). wraz z zasądzeniem na rzecz odwołującego się zwrotu kosztów - według norm przepisanych,

lub ewentualnie o:

2. uchylenie zaskarżonej uchwały w zaskarżonej części oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania KRS (art. 398¹⁵ § 1 zd. 1 k.p.c.

w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS), wraz z zasądzeniem na rzecz odwołującego się zwrotu kosztów - według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma odwołujący się wskazał, że wskutek braku kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 19 kwietnia 2021 r. o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym (M.P. 2021, poz. 392) nie mogło doprowadzić do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie. Kontrasygnata jest bowiem wymagana do ważności aktu urzędowego Prezydenta RP, a jej brak oznacza, że akt urzędowy Prezydenta RP objęty wymogiem kontrasygnaty nie wywołuje żadnych skutków prawnych.

Odwołujący się zaznaczył, że z wymogu uzyskania kontrasygnaty zwolnione są akty urzędowe Prezydenta RP, enumeratywnie wskazane w art. 144 ust. 3 Konstytucji, lecz w katalogu tym nie ma mowy o prawie do sporządzania i ogłaszania obwieszczenia o wolnych stanowiskach sędziowskich. Jego zdaniem, należy stwierdzić istnienie braku skutecznego wszczęcia postępowania przed Radą w niniejszej sprawie, gdyż akt urzędowy Prezydenta RP w postaci powyższego obwieszczenia był nieważny - nie spełniał wymagań właściwych dla aktu urzędowego Prezydenta RP.

Według odwołującego się, na skutek nieważności obwieszczenia, w niniejszej sprawie nie doszło w ogóle do skutecznego wszczęcia postępowania przed Radą. Z tego względu podjęte w tym postępowaniu czynności nie miały przymiotu czynności procesowych oraz nie wywoływały żadnych skutków prawnych. Uchwała została zatem podjęta mimo braku ważnie przeprowadzonego postępowania, a w szczególności mimo braku ważnego aktu inicjującego postępowanie. Ze względu na to, że było ono niedopuszczalne, Rada powinna je umorzyć - czego wadliwie zaniechała.

W dalszej części uzasadnienia odwołujący się podniósł, że do ważności uchwał Rady niezbędne jest przede wszystkim jej należyte obsadzenie. Jego zdaniem, aby KRS mogła realizować swoje konstytucyjne zadanie i stać na straży niezależności sądownictwa oraz niezawisłości sędziowskiej, winna być ukształtowana w zgodzie z przepisami art. 187 ust. 1 Konstytucji RP, w szczególności w zw. z art. 10, art. 173, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 186

Konstytucji RP. Tymczasem w niniejszej sprawie procedowała Rada w nienależycie obstawionym składzie, którego uczestnictwo w toku działań KRS powinno prowadzić do uchylenia zaskarżonej uchwały i umorzenia prowadzonego na jej podstawie postępowania. Zdaniem odwołującego się, w ten sposób doszło bowiem do rażącego naruszenia prawa, przekroczenia uprawnień i nadużycia władzy, a także popełnienia oczywistego błędu w ocenie.

Odwołujący się zaznaczył również, że na gruncie przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa w brzmieniu obowiązującym od 17 stycznia 2018 r., rysuje się znaczny i nieuprawniony wpływ przedstawicieli władzy ustawodawczej na wybór członków Rady, pochodzących spośród sędziów. Powyższa regulacja, dotycząca wyboru członków Rady, pozwala władzy ustawodawczej na ingerencję w skład KRS, poprzez przyznanie tej władzy umocowania do powoływania znacznej większości jej członków. Według odwołującego się, prowadzi to do powstania stanu realnego zagrożenia dla niezawisłości KRS oraz Sądu Najwyższego, którego skład ustala pośrednio Rada.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do poszczególnych argumentów podniesionych przez odwołującego się, w pierwszej kolejności należy wskazać, że niezasadny jest zarzut związany z oceną skutków prawnych obwieszczenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 19 kwietnia 2021 r. o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym - jako nieważnego, a w konsekwencji niepozwalającego na skuteczne wszczęcie postępowania przed Radą w niniejszej sprawie - wobec braku kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów. Zgodnie z art. 144 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydent RP korzystając ze swoich konstytucyjnych i ustawowych kompetencji, wydaje akty urzędowe (ust. 1). Zasadniczo wymagają one dla swojej ważności podpisu Prezesa Rady Ministrów, który przez podpisanie aktu ponosi odpowiedzialność przed Sejmem (ust. 2).

Sąd Najwyższy w niniejszym składzie wyraża przekonanie, że obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wydane w trybie art. 31

§ 1 u.SN, stanowi wyłącznie czynność urzędową (informacyjną, o charakterze technicznym), która dla swojej ważności nie wymaga kontrasygnaty. Jak przyjmuje się bowiem w literaturze, samo podanie do publicznej wiadomości liczby wolnych stanowisk sędziowskich nie stanowi (jak uważa odwołujący się) aktu urzędowego głowy państwa, o którym mowa w art. 144 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (zob. J. Widło, *Obwieszczenie Prezydenta RP o wolnych stanowiskach sędziowskich w Sądzie Najwyższym - akt urzędowy czy czynność urzędowa?*, Studia Prawnicze KUL 2021, nr 2, s. 261-262).

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że dotychczasowe wątpliwości w zakresie postawionego przez odwołującego się zarzutu, zostały rozstrzygnięte w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2021 r. (I NZP 5/21). W orzeczeniu tym wskazano wyraźnie, że: „I. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym lub w Naczelnym Sądzie Administracyjnym (art. 31 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1904, stosowany samodzielnie lub w zw. z art. 49 § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 137), jako czynność urzędowa o charakterze informacyjnym i niewładczym, nie podlega obowiązowi kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, który odnosi się jedynie do aktów urzędowych Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 144 ust. 2 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.). II. Obwieszczenie, o którym mowa w punkcie I. pozwala osobom, które spełniają ustawowe warunki objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego lub Naczelnego Sądu Administracyjnego, prawidłowo i skutecznie zainicjować postępowanie kwalifikacyjne przed Krajową Radą Sądownictwa, na zasadach określonych w art. 31 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1904)” (por. także wyroki Sądu Najwyższego z: 14 grudnia 2021 r., I NKRS 68/21; 27 stycznia 2022 r., I NKRS 153/21; 2 lutego 2022 r., I NKRS 132/21). Powyższej uchwale nadano moc zasady prawnej.

W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, że czynność urzędowa Prezydenta RP, polegająca na publikacji obwieszczenia o wolnych stanowiskach sędziowskich, nie spełnia kryteriów pozwalających zaliczyć ją do kategorii aktów

urzędowych Prezydenta RP w rozumieniu art. 144 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Co więcej, obwieszczenie o wolnych stanowiskach sędziowskich w Sądzie Najwyższym lub w Naczelnym Sądzie Administracyjnym nie należy do materii, w której konstytucyjnie dopuszczalne jest przyznanie Prezesowi Rady Ministrów kompetencji do wpływania na możliwość dokonania tej czynności przez Prezydenta RP. Przyznanie Prezesowi Rady Ministrów prawa kontrasygnaty względem obwieszczenia o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym lub w Naczelnym Sądzie Administracyjnym, oznaczałoby bowiem możliwość blokowania przez egzekutywę realizacji konstytucyjnej funkcji Prezydenta RP jako gwaranta ciągłości władzy państwowej (art. 126 Konstytucji RP) w odniesieniu do najwyższych organów władzy sądowniczej. Z tego względu, z uwagi na charakter obwieszczenia, będącego niewładcą czynnością urzędową o charakterze informacyjnym, do której nie znajduje zastosowania art. 144 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, jak i biorąc pod uwagę konstytucyjne gwarancje niezależności sądownictwa od Rady Ministrów, Sąd Najwyższy przyjął, że obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym lub w Naczelnym Sądzie Administracyjnym nie podlega obowiązowi kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów. Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni aprobuje ten pogląd.

Co więcej, również w wyroku z 23 lutego 2022 r. (I P 10/19, Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zbiór Urzędowy 2022, seria A, poz. 14), Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że „[a]rt. 31 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1904) w związku z art. 49 § 1 ustawy z 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego w zakresie, w jakim za przesłankę wyłączenia sędziego z orzekania uznaje okoliczność, że obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym, na podstawie którego rozpoczyna się proces nominacyjny sędziów, stanowi akt wymagający dla swojej ważności podpisu Prezesa Rady Ministrów (kontrasygnaty), a konsekwencją jego braku jest wątpliwość co do bezstronności sędziego powołanego do pełnienia urzędu w procedurze nominacyjnej rozpoczętej takim obwieszczeniem, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 144 ust. 2 oraz art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji”. W uzasadnieniu powyższego wyroku

doprecyzowano, że nie każde działanie Prezydenta RP, również materializujące się w formie określonego dokumentu, powinno być zakwalifikowane jako akt urzędowy. Powyższa instytucja jest bowiem zastrzeżona wyłącznie do sytuacji, w których Prezydent RP o czymś rozstrzyga, realizując przez to którąś z materii kierownictwa państwowego. Z powyższego wynika, że nawet gdy określona aktywność Prezydenta RP przybiera formę pisemną, kierowaną do danej kategorii odbiorców, lecz jednocześnie nie rozstrzyga o ich prawach lub obowiązkach, nie można mówić o akcie urzędowym Prezydenta. Stanowi to jedynie o działalności urzędowej głowy państwa. Z tego właśnie względu obwieszczenie Prezydenta o wolnych stanowiskach sędziego powinno zostać potraktowane jako czynność techniczna, która potwierdza pewien stan faktyczny istniejący w Sądzie Najwyższym, niezależnie od obwieszczenia Prezydenta RP.

Podsumowując, brak kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów na obwieszczeniu o wolnych stanowiskach sędziowskich nie podważał w żaden sposób jego ważności i nie przekładał się na brak możliwości wszczęcia i prowadzenia postępowania przed Radą. Co więcej, jak wskazano powyżej, rozwiązanie odmienne budziłoby poważne zastrzeżenia co do jego zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Bezzasadny jest także zarzut wyrażający się w stwierdzeniu, że KRS nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady i braku uprawnienia do jej uczestnictwa w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym opiniowania i rekomendowania kandydatów (w ramach zespołów), głosowania i w efekcie w podejmowaniu zaskarżonej uchwały. Zdaniem odwołującego się, zmiany w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, dokonane ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3), spowodowały, że wybór składu KRS nastąpił z naruszeniem konstytucyjnej zasady podziału i równowagi władz.

Ustosunkowując się do tego zarzutu na wstępie należy zaznaczyć, że Sąd Najwyższy nie jest kompetentny do oceny zgodności wskazanych przepisów prawnych z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. W tym względzie właściwy pozostaje bowiem Trybunał Konstytucyjny, który badał już zgodność przepisu

art. 9a u.KRS z Konstytucją RP i uznał, że przepis ten jest zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 25 marca 2019 r., K 12/18, Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zbiór Urzędowy 2019, seria A, poz. 17). Tym samym Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że KRS ukształtowana w wyniku wyboru 15 jej członków przez Sejm RP jest organem ukształtowanym prawidłowo, zgodnie z Konstytucją RP. Zarzuty dotyczące nieprawidłowej procedury nominacyjnej oparte na nieprawidłowym ukształtowaniu tego organu należy zatem uznać za niezasadne. Z tego względu, w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreślano, że powyższe rozstrzygnięcie wyklucza dopuszczalność badania czy Rada jest ukształtowana zgodnie z Konstytucją RP. Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają bowiem moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne (tak: wyroki Sądu Najwyższego z: 27 marca 2019 r., I NO 3/19, 29 lipca 2019 r., I NO 89/19; 30 lipca 2019 r., I NO 20/19; 30 lipca 2019 r., I NO 31/19; 2 czerwca 2020 r., I NO 192/19). W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwracano również uwagę, że hipotetycznej wadliwości uchwały wynikającej z domniemanego braku niezależności KRS nie można utożsamiać z nieistnieniem uchwały ani jej nieważnością z mocy samego prawa, ani z nieważnością postępowania przed Radą (wyrok Sądu Najwyższego z 17 czerwca 2020 r., I NO 188/19).

Sąd Najwyższy dostrzega i respektuje orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w tym również wyrażone w nim zastrzeżenia, że KRS w składzie ukształtowanym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw może nie spełniać warunków niezależności i niezawisłości (np. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r., C-585/18, LEX nr 2741129). Równocześnie jednak zauważa, że wątpliwości te nie są możliwe do uwzględnienia w zakresie w jakim Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z 7 października 2021 r. (K 3/21) uznał, iż: „art. 1 akapit pierwszy i drugi w związku z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, ze zm.) w zakresie, w jakim Unia Europejska ustanowiona przez równe i suwerenne państwa, tworząca „coraz ściślejszy związek między narodami Europy”,

których integracja - odbywająca się na podstawie prawa unijnego oraz poprzez jego wykładnię dokonywaną przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej - osiąga „nowy etap”, w którym: a) organy Unii Europejskiej działają poza granicami kompetencji przekazanych przez Rzeczpospolitą Polską w traktatach, b). Konstytucja nie jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej, mającym pierwszeństwo obowiązywania i stosowania, c). Rzeczpospolita Polska nie może funkcjonować jako państwo suwerenne i demokratyczne - jest niezgodny z art. 2, art. 8 i art. 90 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”. Sąd Najwyższy, orzekając w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej i stosując przepisy Konstytucji, która jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej (art. 8 ust. 1 Konstytucji RP), zobowiązany jest do respektowania orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, które mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne (art. 190 ust. 1 Konstytucji RP).

Z analogicznych powodów, na uwzględnienie nie zasługuje zarzut naruszenia z powyżej wskazanych przyczyn zasady państwa prawnego, zasady pewności prawa, zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań oraz standardu niezawisłości sędziów wymaganego dla zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w sprawach unijnych.

Dokonując oceny podniesionych przez odwołującego się zarzutów nie można nie zauważyć niekonsekwencji w powołanej przez niego argumentacji. Z jednej strony, odwołujący się zaskarżył bowiem prawidłowość niniejszego postępowania nominacyjnego, stawiając zarzuty związane z fundamentalnymi kwestiami, dotyczącymi jego ważności, z drugiej strony natomiast, przystąpił on do konkursu, mając już wówczas świadomość istnienia okoliczności, które następnie powołał w swoim odwołaniu, dotyczących braku kontrasygnaty oraz wątpliwości co do składu i sposobu powoływania członków KRS.

W uzasadnieniu odwołania nie odniesiono się do merytorycznego aspektu zaskarżonej uchwały i nie zakwestionowano zasadności dokonanego przez KRS wyboru. Odwołujący się nie podniósł żadnych zarzutów, które uzasadniałby przekonanie, że wybór rekomendowanego kandydata nastąpił z pominięciem wszechstronnego rozważenia sprawy, udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania (art. 33 ust. 1 u.KRS). W treści odwołania nie powołano

żadnych okoliczności, z których mogłoby wynikać, że odwołujący się podważa wybór rekomendowanego kandydata i w konsekwencji zarzuca, że KRS dopuściła się w tym zakresie naruszenia prawa.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie przepisu art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS. oddalił odwołanie skarżącego.

a.s.